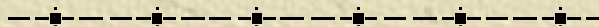

RAČUNOVODSKE INFORMACIJE V RAZVOJNO TEHNIČNI FUNKCIJI

dr. Branko Mayr

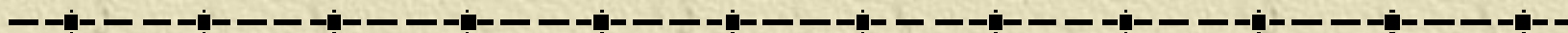

Vsebina

-
- ✦ 1. Pomen in vsebina tehnične funkcije v podjetju
 - ✦ 2. Povezava med funkcijami
 - ✦ 3. Tehnične naložbe
 - ✦ 4. Odločitve o tehničnih naložbah
 - ✦ 5. Pomen predračunov
 - ✦ 6. Amortizacija in odločanje o delovnih sredstvih
 - ✦ 7. Načini zbiranja informacij o tehničnih naložbah

Vsebina

1. Pomen in vsebina tehnične funkcije v podjetju

1.1.

Usklajenost prvin

1.2.

Različnost odločitev glede na čas

1.3.

POMEN TEHNIČNIH ODLOČITEV

1.4.

MODEL ODLOČANJA 8 korakov

1.5.

RAČUNOVODSKE INFORMACIJE V DOLOGORČNEM NAČRTOVANJU

Pomen in vsebina tehnične funkcije v podjetju

1.1. Usklajenost prvin

USPEŠNOST POSLOVANJA JE ODVISNA OD MEDSEBOJEN
USKLAJENOSTI PRVIN POSLOVNEGA PROCESA

USKLAJENOST GLEDE NA:

OBSEG

ČAS

VSEBINO

KAKOVOST

1.2. Različnost odločitev glede na čas

KRATKOROČNE

Čas vezave denarja v tej obliki je znotraj enega leta
(material in podobno)

DOLGOROČNE

Od izdatka do njegovega vračila poteče več kot leto dni
(stroji, nepremičnine ipd.)

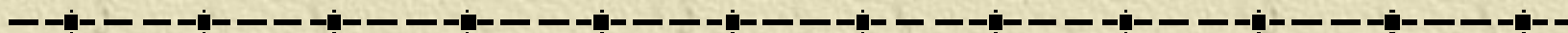
TO SO

INVESTICIJSKE ODLOČITVE

(v resnici so tehnične odločitve)

TO SO NAJPOMEMBNJEŠE ODLOČITVE V PODJETJU

1.3. POMEN TEHNIČNIH ODLOČITEV

1.

ANGAŽIRANA SO VELIKA DENARNA SREDSTVA

2.

DENAR JE DOLGO VEZAN

3.

BISTVENO VPLIVAJO NA POSLOVNJE PODJETJA

Vplivajo na spremembe v obratnih sredstvih, zaposlencih itd.

4.

VELIKO TVEGANJE

Podjetje ima omejen obseg denarja, če ga angažira za nekaj ga nima za druge, tudi bolj donosne naložbe

1.4. MODEL ODLOČANJA 8 korakov

1.

OPEDELITEV CILJEV

Najpomembnejši cilj je dobiček

2.

ISKANJE TEHNIČNIH MOŽNOSTI

3.

PROUČEVANJE OKOLJA

4.

ANALIZIRANJE MOŽNIH IZIDOV PRI
RAZLIČNIH UNANJIH VPLIVIH

5.

MERJENJE KONČNIH IZIDOV POSAMEZNE

~~RAZLIČICE~~

6.

ZBIRANJE NALOŽBENEGA PROJEKTA

7.

POTRJEVANJE PROJEKTA IN NJEGOVO
URESNIČEVANJE

8.

REVIDIRANJE TEMELJNIH NALOŽBENIH
ODLOČITEV

Proces imenujemo tudi:
STRATEŠKO ALI DOLOGOROČNO

NAČRTOVANJE

Nujno:

Omogočati mora:

1. Nenehno revizijo odločitve (primerjava med uresničenim in načrtovanim)
2. Neprekinjeno proučevanje zunanjega okolja

Pomen in vsebina tehnične funkcije v podjetju

1.5. RAČUNOVODSKE INFORMACIJE V DOLOGORČNEM NAČRTOVANJU

RAČUNOVODSKE INFORMACIJE SE
POPJAVLJAJO PREDVSEM V PETI
STOPNJI,

MERJENJE KONČNIH IZIDOV
POSAMEZNE RAZLIČICE

Vsebina

2. Povezava med funkcijami in mesto tehnične funkcije v poslovnem sistemu

2.1.

Tehnična funkcija v poslovnem sistemu

2.2.

Vsebina tehnične funkcije

2.3.

PRISKRBA DELOVNIH SREDSTEV

2. Povezava med funkcijami in mesto tehnične funkcije v p...

2.1. Tehnična funkcija v poslovnem sistemu

- ✦ Zagotavlja zaposlencem tehnično osnovo dela
- ✦ Teoretična neusklajenost glede njene vloge
 - Nekateri jo tesno povezujejo z nakupno, proizvodjalno ali finančno funkcijo
 - Nekateri zahtevajo posebno obravnavo delovnih sredstev in zaposlencev
- ✦ Iz različnih razprav je nastala naslednja vsebina tehnične funkcije:

2.2. Vsebina tehnične funkcije

PRISKRBA

PRIPRAVA

VAROVANJE IN

VZDRŽEVANJE

DELOVNIH SREDSTEV

2.3. PRISKRBA DELOVNIH SREDSTEV

✦ PRAVILOMA

✦ NAKUP = NALOŽBA V DELOVNA
SREDSTVA

✦ IZJEMOMA

✦ NAJEM
✦ ZAKUP

3. Tehnične naložbe

3.1.

Vrste tehničnih naložb

3.2.

Vrste odločitev

3.3.

Vzroki in posledice odločitev

3. Tehnične naložbe

3.1. Vrste tehničnih naložb

3.1.1.

Glede na področje

3.1.2.

Glede na namen

3. Tehnične naložbe

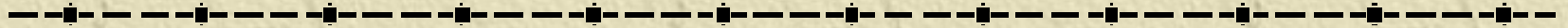
3.1.1. Glede na področje

- ◆ kadrovsko,
- ◆ nakupno,
- ◆ proizvodjalno
- ◆ Prodajno

3.1.2. Glede na namen

- ◆ Začetne,
- ◆ za splošne izboljšave,
- ◆ za nadomestitev
- ◆ Za izpopolnitev
- ◆ Za razširitev
- ◆ Za preusmeritev

3.2. Vrste odločitev

Odločitve o nakupu delovnih sredstev

Odločitve o spreminjanju delovnih sredstev

Odločitve o odtujitvi delovnih sredstev

3.3. Vzroki in posledice odločitev

✦ Ni nujno, da jih generirajo gospodarske koristi

→ lahko so sprejete na podlagi njihovega splošnega učinka na delo in življenje ljudi

✦ Zaradi ohranjanja delovanja

→ amortizacija

✦ Razširitev poslovanja

→ nadaljnja rast; zmanjševanje stropkov, večji dobiček

...

4. Odločitve o tehničnih naložbah

- ✦ 4.1. Sodila za odločanje o nakupu delovnih sredstev
- ✦ 4.2. Gospodarska sodila
- ✦ 4.3. Finančna sodila
- ✦ 4.4. Cost benefit

4. Odločitve o tehničnih naložbah

4.1. Sodila za odločanje o nakupu delovnih sredstev

4.1.1.

Vsebina presojanja

4.1.2.

Vrste sodil

4.1.1. Vsebina presojanja

✦ Sodila za presojo tehničnih naložb za:

◆ Nadomestitev in izpopolnitev

- Odločamo se med starim sredstvom in več različicami morebitnega nakupa novega

◆ Razširitev in preusmeritev

- Odločamo se ali sploh kupiti kako delovno sredstvo in o izbiri med možnimi različicami

4.1.2. Vrste sodil

✦ Gospodarska sodila

- ◆ Podlaga so jim računovodski podatki o dobičku in vloženi sredstvih

✦ Finančna sodila

- ◆ Temeljijo na računovodskih podatkih o denarnih tokovih → sedanji vrednosti

4.2. Gospodarska sodila

✦ Koeficient dobičkovnosti naložb (Kdn):

♦ Cd = čisti dobiček

$$Kdn = \frac{cd_{\text{letni nove naložbe}}}{\text{vrednost _ nove _ naložbe}}$$

4.3. Finančna sodila

✦ 4.3.1. Doba vračanja

✦ 4.3.2. Sedanja vrednost

◆ 4.3.2.1. Čista sedanja vrednost naložb

◆ 4.3.2.2. Interna stopnja donosnosti

◆ 4.3.2.3. Koeficient čiste prejemkovnosti

4.3.1. Doba vračanja

- ◆ Osnova izračuna so računovodski podatki
- ◆ Doba vračanja je doba v kateri se z denarnimi prejemki (amortizacija in dobiček) povrne nabavna vrednost naložbe.
- ◆ Izračun:

$$Dv = \frac{zac _ nal _ izdatki}{\check{c}d + amort}$$

4.3.2. Sedanja vrednost

✦ Osnovni izraz:

$$P_v = \frac{F_v}{(1+r)^n}$$

4. Odločitve o tehničnih naložbah

4.3.2.1. Čista sedanja vrednost naložb

$$NPV = \frac{Fv_1}{(1+r)^1} + \frac{Fv_2}{(1+r)^2} + \frac{Fv_3}{(1+r)^3} + \dots + \frac{Fv_n}{(1+r)^n} - I$$

I = $\frac{Fv_1}{(1+r)^1} + \frac{Fv_2}{(1+r)^2} + \frac{\sum Fv}{(1+r)^3} + \dots + \frac{Fv_n}{(1+r)^n} = 0$

4. Odločitve o tehničnih naložbah

4.3.2.2. Interna stopnja donosnosti

S poskušanjem se išče tisti “ r ”, pri katerem je naložba (I) izenačena s pričakovanimi denarnimi tokovi (Fv).

$$I = \frac{Fv_1}{(1+r)^1} + \frac{Fv_2}{(1+r)^2} + \frac{Fv_3}{(1+r)^3} + \dots + \frac{Fv_n}{(1+r)^n} = 0$$

4. Odločitve o tehničnih naložbah

4.3.2.3. Koeficient čiste prejemkovnosti

✦ Izpeljanka čiste sedanje vrednosti

✦ Izračun:

- K_{cp} = koeficient čiste prejemkovnosti
- NF_v = sedanja vrednost pričakovanih prejemkov
- I = naložba

$$K_{cp} = \frac{\sum NF_v}{I}$$

4. Odločitve o tehničnih naložbah

4.4. Cost benefit

- ✦ Sodilo za ocenjevanje naložb, kjer ni v ospredju le dobiček, temveč ustvarjanje razmer za večjo blaginjo družbe.
- ✦ Uporabno v javnem sektorju
- ✦ Analiza upošteva merljive in nemerljive vložke in koristi ter posredne in neposredne vložke in koristi. Vse ovrednoti in prevede v denarni tok.
- ✦ Kot merilo se uporablja:
 - ◆ Čista sedanja vrednost ali
 - ◆ Interna stopnja donosnosti

Problem → vrednotenje nedennarnih vložkov in koristi!

5. Pomen predračunov

- ✦ Najzahtevnejše poslovne odločitve
- ✦ Posegajo v daljno prihodnost
 - Težave pri zbiranju ustreznih informacij
 - Najpogosteje se zaradi dolgega roka podjetja odločajo za uporabo sodila “dobe vračila”
- ✦ Težave pri opredeljevanju vsebine posameznega nakupa (glede na celoto)
- ✦ Težave pri opredeljevanju stroškov in izdatkov
- ✦ Ocenjevanje tveganj

6. Amortizacija in odločanje o delovnih sredstvih

- ✦ Pomembno zaradi davkov
- ✦ Po vsebini gre za neobdavčeni poslovni izid

✦ Odnos:

AMORTIZACIJA : POSLOVNI IZID

Vsebina

7. Načini zbiranja informacij o tehničnih naložbah

✦ 7.1. Vrste informacij

- ✦ 7.1.1. Informacije o vrednotenju sredstev
- ✦ 7.1.2. Informacije za prodajo osnovnih sredstev
- ✦ 7.1.3. Dajanje delovnih sredstev v najem
- ✦ 7.1.4. Informacije o posojilu ali najemu potrebnega delov...

7. Načini zbiranja informacij o tehničnih naložbah

7.1. Vrste informacij

- ◆ 7.1.1. Informacije o vrednotenju sredstev
- ◆ 7.1.2. Informacije za prodajo osnovnih sredstev
- ◆ 7.1.3. Dajanje delovnih sredstev v najem
- ◆ 7.1.4. Informacije o posojilu ali najemu potrebnega delov...

7. Načini zbiranja informacij o tehničnih naložbah

7.1.1. Informacije o vrednotenju sredstev

✦ Odnos:

- ✦ Nabavna vrednost
- ✦ Popravek vrednosti
- ✦ Sedanja vrednost
- ✦ Tržna vrednost
- ✦ Vrednost v uporabi

7. Načini zbiranja informacij o tehničnih naložbah

7.1.2. Informacije za prodajo osnovnih sredstev

✦ Sodilo:

Prejemki iz prodajne
vrednosti delovnega
sredstva

>

Sedanja vrednost
prejemkov v zvezi s
čistim dobičkom in
amortizacijo
nadaljnega
poslovanja z
delovnim sredstvom

7. Načini zbiranja informacij o tehničnih naložbah

7.1.3. Dajanje delovnih sredstev v najem

✦ Sodilo:

Prejemki iz prejemkov
od najemnine,
zmanjšana za stroške
delovnega sredstva

>

Sedanja vrednost
prejemkov v zvezi s
čistim dobičkom iz
nadaljnega
poslovanja z
delovnim
sredstvom

7. Načini zbiranja informacij o tehničnih naložbah

7.1.4. Informacije o posojilu ali najemu potrebnega delovnega sredstva

✦ Zagotavljanje sredstev iz tujih virov

✦ Najem

- Finančni
- Poslovni

✦ Posojilo

✦ Sodilo odločitve

- ✦ Tisto, pri čemer so izdatki v sedanji vrednosti manjši; minimum izdatkov

